

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
historii na II etapie edukacyjnym

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Grantobiorca: MDDP Akademia Biznesu sp. z o.o. / Placówka Doskonalenia Nauczycieli Akademia Edukacji.
Przykładowy materiał opracowany w ramach grantu przez Beata Karkoszkę w ramach umowy z "Fabryką kreatywności " pod kierownictwem Lidera Jolanty Łysakowskiej.

Materiały edukacyjne do wykorzystania na zajęciach edukacyjnych związanych z naukami bloku humanistycznego. Przykładowe scenariusze z historii na II etapie edukacyjnym w procesie edukacji zdalnej z wykorzystaniem narzędzi i metod, form pracy zdalnej.

Rzeczywistość jaką poznają uczniowie jest zróżnicowana i wszechstronna i uniwersalna. Rzeczywistość, której uczeń doświadcza winna być ukierunkowana na wybór dróg tzn., aby ją poznać trzeba podążać różnymi drogami. **Proces uczenia się ucznia podąża przez strategię kształcenia:**

- a) **strategię informacyjną** - uczenie się przez poznawanie, przyswajanie
- b) **strategię problemową** - uczenie się przez odkrywanie
- c) **strategię emocjonalną** - uczenie się przez przeżywanie
- d) **strategię operacyjną** - uczenie się przez działanie

Do strategii uczenia wykorzystane zostały metody:

- a) **metody podające:** opowiadanie, opis, wykład, objaśnienie, pogadanka, dyskusja, pokaz, dialog edukacyjny, anegdota, wyjaśnienie, praca z książką i inne,
- b) **metody problemowe:** klasyczna metoda problemowa, metoda przypadków, burza mózgów (giełda pomysłów), metoda pytaniowa, gier symulacyjnych, instruktaż, ćwiczenie,
- c) **metody waloryzujące:** metody impresyjne, sytuacyjne, gry dydaktyczne, symulacyjne,
- d) **metody praktyczne:** metoda ćwiczebna, metoda projektów, ćwiczenia przedmiotowe,

Opracowany przez nauczyciela scenariusz lekcji (konspekt zajęć) lub gotowy scenariusz z katalogu dobrych praktyk nauczycielskich w zasobach internetowych „dopasowany na miarę” na potrzeby danej jednostki lekcyjnej, jest dowodem - potwierdzeniem dla samego nauczyciela, przygotowaniem do zajęć.

Przygotowany bądź dostosowany scenariusz zajęć zawiera temat zajęć, założone do realizacji cele operacyjne (główny, szczegółowe) oraz tok lekcji (rozwińnięcie planu jednej lub dwóch jednostek lekcyjnych).

Każdy scenariusz zajęć, aby mógł spełnić swoją rolę i być materiałem pomocnym w osiągnięciu założonych celów powinien zawierać:

- **stronę metodyczną** procesu nauczania / uczenia się (cele operacyjne, wykaz metod i środków dydaktycznych)
- **stronę merytoryczną** (określenie wiadomości i umiejętności, ich rodzaj i zakres).

Nie można stosować określonej ramy takiego scenariusza, musi być on dostosowany do typu lekcji.

Scenariusz lekcji może posiadać swoją koncepcję:

- określony przedmiot edukacyjny,
- temat lekcji (główne kwestie dydaktyczne),
- cele lekcji (sformułowane w kontekście czynności operacyjnych wg tzw. taksonomii celów),
- przykładowe metody nauczania i uczenia się stosowane w poszczególnych etapach lekcji;
- dobrane środki dydaktyczne niezbędne do konkretnych fragmentów treści kształcenia;

Taki konspekt lekcji zawiera część przygotowawczą, część podstawową i końcową, a w ich ramach główne ogniwa lekcji.

Stosowane formy pracy mogą przybrać określoną postać tj. pracy indywidualnej ucznia, pracy zbiorowej np. całej klasy czy pracy w grupach.

Wykorzystane umiejętnie na lekcji środki dydaktyczne są niezbędnym narzędziem do osiągnięcia założonych, rozumianych przez uczniów celów lekcji.

Środki dydaktyczne mogą przybrać formę: **środków prostych** - wzrokowe i słuchowe oraz **środków złożonych**- wizualne, audialne i audiowizualne.

Przebieg lekcji dydaktycznej to uświadomienie uczniom celów i zadań (www.nacobezu.pl), zapoznanie z nowymi faktami, nowymi pojęciami, prawidłowościami oraz systematyzowanie wiedzy, przejście od teorii do praktyki, wykonanie zadań praktycznych oraz wytwórczych (odniesienie do świata realnego, współczesnego), sprawdzenie oraz dokonanie oceny osiągnięć.

W pracy zdalnej, hybrydowej to nauczyciel wykorzystując TIK do prowadzenia i przygotowania materiałów dydaktycznych jest nadawcą w komunikacji za pośrednictwem, a uczniowie są odbiorcami, pracując na określonej platformie z materiałami i możliwościami korzystania z TIK.

Uczeń pracując z TIK samodzielnie lub w grupie w przestrzeni domowej, przygotowuje się do lekcji, bierze udział w zajęciach online i staje się współtwórcą takich zajęć (inni uczniowie i nauczyciel stają się na ten czas odbiorcami). Nauczyciel przygotowując całe zajęcia wyposażone w pomoce dydaktyczne TIK jest zobowiązany do przekazania swoim podopiecznym na lekcjach również instruktażu w zakresie użyteczności poszczególnych pomocy dydaktycznych. Uczniowie korzystają z TIK w czasie lekcji podczas pracy z materiałami (nauczyciel z TIK + uczeń z TIK w klasie).

Poniżej znajdują się propozycje – dwa pakiety materiałów do bezpośredniego wykorzystania na lekcjach: historii

1) pakiet materiałów- 3 przykładowe scenariusze z języka polskiego

Przedmiot	Temat lekcji	Etap edukacji / klasa
Język polski	Mistrzostwo krasnoludów i Gandalfa, czyli sztuka skutecznego przekonywania	II etap – klasa 4
Język polski	Tworzymy klasowy słownik wyrazów bliskoznacznych – czyli dobre rady, kiedy i jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?	II etap- klasa 4
Język polski	Jeden dzień w obozie harcerskim atrakcją dla ucznia klasy np. 5 A SP...? na podstawie	II etap – klasa 5

	lektury Seweryny Szmaglewskiej pt. „Czarne Stopy”.	
--	--	--

2) pakiet materiałów- 3 przykładowe scenariusze z historii

Przedmiot	Temat lekcji	Etap edukacji
Historia	Krajobraz średniowiecznego miasta – czyli jak wygląda codzienne życie w mieście w czasach średniowiecza	II etap – klasa 5
Historia	Kim są Bogowie Olimpu, czasy mitów i uczonych	II etap- klasa 4
Historia	Sytuacja w Galicji w drugiej połowie XIX wieku	II etap – klasa 7

Ważne uwagi do pakietów:

Nauczyciele w szkole podstawowej:

W przykładowych materiałach można poprowadzić proces edukacyjny w taki sposób, aby dostosowując sposób przekazywania odpowiedniej wiedzy, kształtować umiejętności i postawy uczniów do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci wynikającej z potrzeb i spontaniczności dziecka. Zastosowane metody pomagają im w poznawaniu świata w jego jedności i złożoności, uczą, wspomagają i kształtują ich samodzielność uczenia się, inspirują ich do wyrażania własnych myśli i doświadczeń oraz rozbudzają ich ciekawość poznawczą i motywację do nauki.

Poprzez zastosowane formy i metody z wykorzystaniem narzędzi TIK, możliwe staje się osiągnięcie wyznaczonych celów takich jak:

- przekazywanie wiedzy i własnego doświadczenia w świat dziecka,
- rozwijanie i wzmacnianie sił twórczych i zdolności uczniów,
- pobudzanie i zachęcanie ich do aktywności poznawczej poprzez posługiwanie się nowoczesną technologią kształcenia w procesie kształcenia i edukacji,
- sprawdzanie i ocenianie osiągnięć dydaktycznych uczniów.

Komputer w pracy zdalnej jest nie tylko ważnym narzędziem, ale skupia on w sobie możliwości wszystkich dotychczasowych mediów dydaktycznych jako narzędzie oddziałujące na wiele receptorów.

Korzyści dla nauczyciela:

- umożliwia komunikację pomiędzy uczniem.

Korzyści dla procesu edukacyjnego:

- wzrost autonomii uczniów,
- uruchomienie potencjału u uczniów z trudnościami komunikacyjnymi w bezpośrednim kontakcie w trybie edukacji stacjonarnej,
- daje możliwość osiągnięcia sukcesu edukacyjnego,
- daje możliwość dostosowanie zadań do indywidualnych umiejętności i zdolności.

Korzyści dla uczniów:

- komputery mogą poprawić dostęp uczniów do otwartej przestrzeni edukacji dla uczniów ze specjalnym potrzebami, którzy są w stanie zrealizować zadania w swoim własnym tempie, a uczniowie w edukacji włączającej z upośledzeniem lekkim, głębokim i innymi dysfunkcjami w nauce mogą łatwiej się komunikować z otoczeniem
- zwiększona motywacja do korzystania z narzędzi TIK to również motywacja do nauki, samo nauki i wzięcia odpowiedzialności za swoją edukację.

Skuteczność wykorzystania TIK w w/w zajęciach edukacyjnych można pokazać na kilku rozłącznych obszarach: sprawdzenia przyswojonej wiedzy tematycznej z opracowanego zakresu, sprawności posługiwania się narzędziami TIK, weryfikacji sprawności manualnej, percepcyjnej uczniów, koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Inspirujące publikacje do tworzenia własnych konspektów lekcji w przedmiotach humanistycznych:

1. https://ceo.org.pl/sites/default/files/tik_na_lekcjach_2015_06_02.pdf

dostęp: 23.04.2022

2. <https://lekcjaenter.pl/uploads/1.4%20Przedmioty%20humanistyczne%204-8.pdf>
dostęp: 23.04.2022
3. <https://lekcjaenter.pl/uploads/1.7%20Przedmioty%20humanistyczne%20ponadpodst.pdf> dostęp: 23.04.2022
4. <https://wiadomosci.onet.pl/swiat/w-jakich-warunkach-mieszkali-sredniowieczni-wiesniacy/cl10p0w> dostęp: 23.04.2022
5. <https://histmag.org/Jak-wygladalo-sredniowieczne-miasto-964> dostęp: 23.04.2022
6. <https://historia.org.pl/2020/03/19/zdalne-lekcje-z-historii-historia-on-line-do-nauki-w-domu/> dostęp: 23.04.2022
7. <https://phavi.umcs.pl/at/attachments/2020/0414/155349-aplikacja-mobilna-prezentacja.pdf> dostęp: 23.04.2022
8. https://wklasie.uniwersytetdzieci.pl/scenariusze?gclid=Cj0KCQjwplmTBhCmARIsAKr58cyKYyzCkmLEHACcExNOCpdfVca9L0XHhGWcSwni3W_8PtXieDJRR38aAm-CEALw_wcB dostęp: 23.04.2022
9. <http://produkty.ibe.edu.pl/docs/raporty/ibe-raport-dobre-praktyki-historia.pdf>
dostęp: 23.04.2022
10. https://wklasie.uniwersytetdzieci.pl/scenariusze?gclid=Cj0KCQjwplmTBhCmARIsAKr58cyKYyzCkmLEHACcExNOCpdfVca9L0XHhGWcSwni3W_8PtXieDJRR38aAm-CEALw_wcB dostęp: 23.04.2022
11. <https://www.youtube.com/watch?v=Tct0ZygjvaE> – Pinterest, Symbaloo, Wakelet
dostęp: 23.04.2022
12. <https://www.youtube.com/watch?v=evf3CsYN0mg> – Jak wykorzystać Mentimeter do tworzenia interaktywnych ćwiczeń. dostęp: 23.04.2022
13. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/nauka-zdalna-i-hybrydowa-w-szkolach-ponadpodstawowych> dostęp: 23.04.2022
14. <https://www.ore.edu.pl/2019/09/kno/> dostęp: 23.04.2022

15. <https://www.ore.edu.pl/2021/06/ksztalcenie-na-odleglosc-w-szkolach-i-placowkach-systemu-oswiaty-w-sytuacji-pandemii/> dostęp: 23.04.2022
16. <https://www.orpeg.pl/ksztalcenie-na-odleglosc/> dostęp: 23.04.2022
17. https://isszp.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/13/2021/01/biss_13_e-book.pdf dostęp: 23.04.2022

SCENARIUSZ 1 (z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów II etapu edukacyjnego

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela historii

Sytuacja Polaków po powstaniu styczniowym w drugiej połowie XIX wieku

Etap	II etap edukacyjny, uczeń kończący klasę VII
Przedmiot	Historia
Wymagania szczegółowe:	Przedstawia represje, jakie stosowali zaborcy wobec Polaków po upadku powstania styczniowego. Omawia postawy, jakie Polacy przyjmowali wobec zaborców.
Temat lekcji:	Sytuacja Polaków po powstaniu styczniowym w drugiej połowie XIX wieku
Czas na realizację:	1 godzina lekcyjna.

Cele szczegółowe:

1) wiadomości – Uczeń:

- zna pojęcia: autonomia, polityka lojalności, stańczycy,
- określa czas wydarzeń:
  - 1861 r. — przyznanie Galicji autonomii,
  - 1880 r. — wizyta Franciszka Józefa w Krakowie,
  - 1895 r. — K. Badeni premierem rządu austriackiego.

2) umiejętności – Uczeń:

- wyjaśnia na czym polegała autonomia Galicji oraz omawia kwestię zaangażowania Polaków w życie polityczne i społeczne regionu.

3) postawy – Uczeń:

- szanuje innych uczestników zajęć, respektuje prawo każdego uczestnika lekcji do wypowiedzania się na zadany temat, kulturalnie uczestniczy w zajęciach;

- uczestnicząc w rozmowie słucha wypowiedzi innych, mówi na temat, prezentuje własne zdanie i uzasadnia je.

Metody pracy: podająca, operacyjna

Formy pracy: indywidualna, grupowa

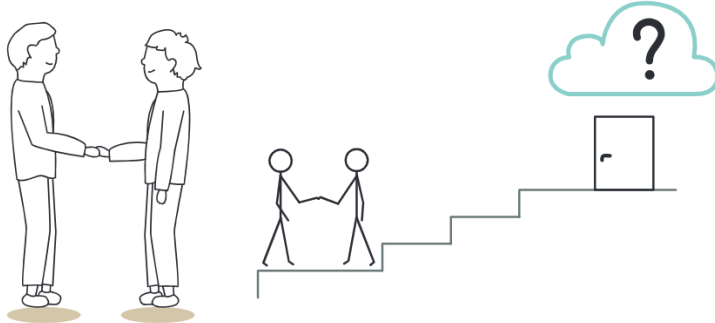
Środki dydaktyczne:

- podręcznik G. Wojciechowski „Wczoraj i dziś” wydawnictwo Nowa Era,
- tekst źródłowy,
- na przykład: platforma Google Classroom,
- aplikacja: tablica Jamboard, Mentimeter, Wordwall
- YouTube:
  - Link: <https://www.youtube.com/watch?v=pQ9qLRweHSo> dostęp: 23.04.2022
  - <https://www.youtube.com/watch?v=5s81pAdFcuE> dostęp: 23.04.2022
- zasoby internetowe:
  - Link: https://pl.wikipedia.org/wiki/7_listopada dostęp: 23.04.2022
  - <https://culture.pl/pl/dzielo/jan-matejko-stanczyk> dostęp: 23.04.2022

Przebieg lekcji:

3) Faza wprowadzająca (10 min)

I FAZA WPROWADZAJĄCA

Źródło: opracowanie własne

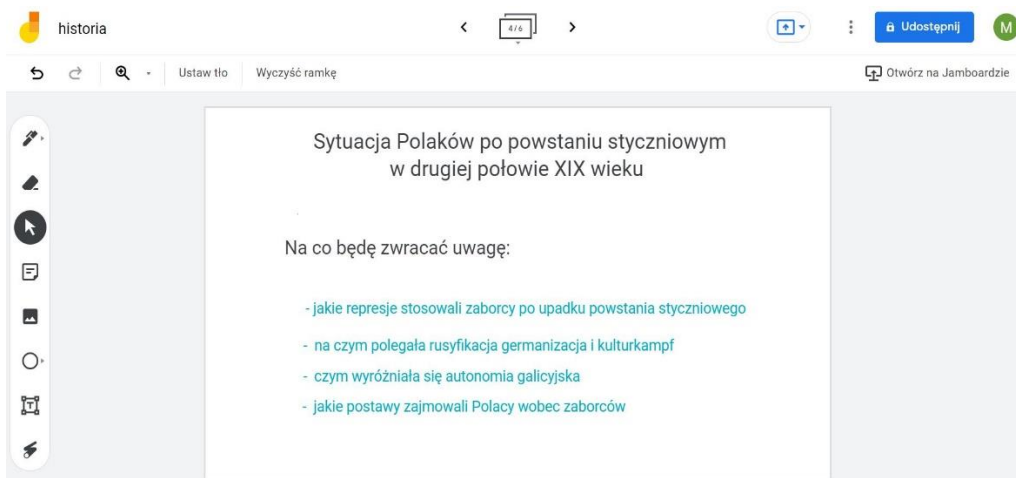
1. Czynności organizacyjne.

W **dysk google** nauczyciel udostępnia uczniom dokument zawierający imiona uczniów wypisane zgodnie z dziennikiem w tabeli. Na początku każdej lekcji uczeń mający numer w dzienniku zgodny z dniem miesiąca wpisuje skojarzenia historyczne z danym dniem (uczniowie uzupełniają dokument cyklicznie w ciągu całego roku szkolnego).

Uczniowie za pomocą kalendarium w danym dniu np. 7 listopada 2021 wypisują swoje odniesienia do tej daty.

Przykład: https://pl.wikipedia.org/wiki/7_listopada dostęp: 23.04.2022

2. Po sprawdzeniu obecności nauczyciel wskazuje temat i cele lekcji, udostępniając je na tablicy Jamboard – załącznik nr1

Rysunek 1 Widok tablicy Jamboard z tematem lekcji.

Źródło: opracowanie własne.

3. Nauczyciel zwraca się do uczniów:

Prezentację, którą obejrzelście w domu w ramach zadania domowego wykorzystamy na dzisiejszej lekcji.

Odwołanie do przekazanych linków:

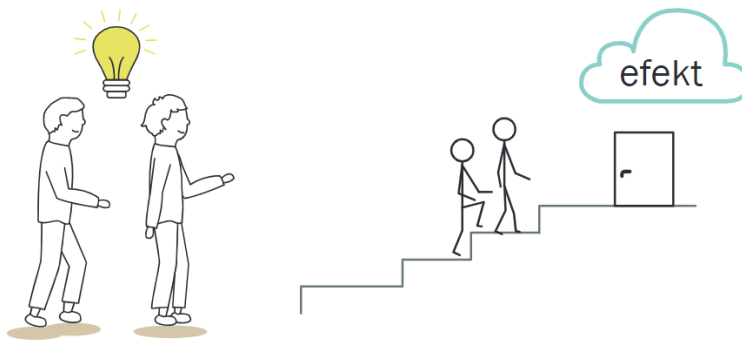
a) <https://www.youtube.com/watch?v=pQ9qLRweHSo> dostęp:

23.04.2022

b) <https://www.youtube.com/watch?v=5s81pAdFcuE> dostęp: 23.04.2022

4) Faza realizacyjna (30 min.)

II FAZA REALIZACYJNA

Źródło: opracowanie własne

1. Sytuacja Polaków w zaborze rosyjskim i pruskim po powstaniu styczniowym (nauczyciel zadaje serię pytań do w/w filmów) w oparciu o aplikację wordwall.net – **Losowe karty**

Rysunek 2 Widok tablicy. Losowa odkryta karta z zapytaniem.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net.

2. Uczniowie zapoznają się z tekstem źródłowym s. 107 podręcznik, a następnie udzielają odpowiedzi na postawione przez nauczyciela pytania:
  - a) Omów jak władze chciały ograniczyć używanie języka polskiego na Litwie.
  - b) Oceń politykę caratu wobec Polaków na ziemiach zabranych.

3. Jakie działania wobec Polaków były podjęte w zaborze pruskim? Uczniowie zapisują propozycje odpowiedzi w przygotowanej prezentacji z wykorzystaniem narzędzia Mentimeter - <https://www.mentimeter.com/> dostęp 23.04.2022 - załącznik nr 2

Jakie działania wobec Polaków były podjęte w zaborze pruskim?

The image shows a screenshot of a quiz slide from Mentimeter. The question is "Jakie działania wobec Polaków były podjęte w zaborze pruskim?". There are five answer options in colored boxes:

- niemieckiej i języka niemieckiego ograniczenie prawa posługiwania się językiem polskim w miejscach publicznychsperanie osadnictwa niemieckiego na ziemiach polskich
- W 1904 roku Niemcy wprowadzili tzw. nowelę osadniczą
- Wprowadzono ustawę kagańcową.
- W 1885 roku rozpoczęły się rugi pruskie (akcja wysiedlenia Polaków nielegalnie przebywających na terenie zaboru)
- Wprowadzono zakaz nauki religii i odmawiania modlitwy w języku polskim

 At the bottom of the slide, there is a small instruction: "Press ENTER to pause scroll Press S to show image". To the right of the text boxes is a vertical image of autumn trees.

Rysunek 3 Przykładowy widok z propozycjami odpowiedzi do quizu. Zapytanie: jakie działania wobec Polaków były podjęte w zaborze pruskim?

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.mentimeter.com.

- a) Wprowadzono ustawę kagańcową,
- b) W 1904 r. Niemcy wprowadzili tzw. nowelę osadniczą,
- c) W 1885 roku rozpoczęły się rugi pruskie,
- d) Wprowadzono zakaz nauki religii i modlitwy w języku polskim
- e) Zakazano używania języka polskiego w miejscach publicznych.

Nauczyciel poprzez czat wysyła link www.menti.com - dostęp 23.04.2022, oraz kod dostępu (górną część slajdu) dla uczniów.

4. Nauczyciel wraz z uczniami dokonuje analizy dzieła Jana Matejki „Stańczyk” - źródło internetowe

link <https://culture.pl/pl/dzieło/jan-matejko-stanczyk> - dostęp: 23.04.2022

Nauczyciel stawia uczniom pytania:

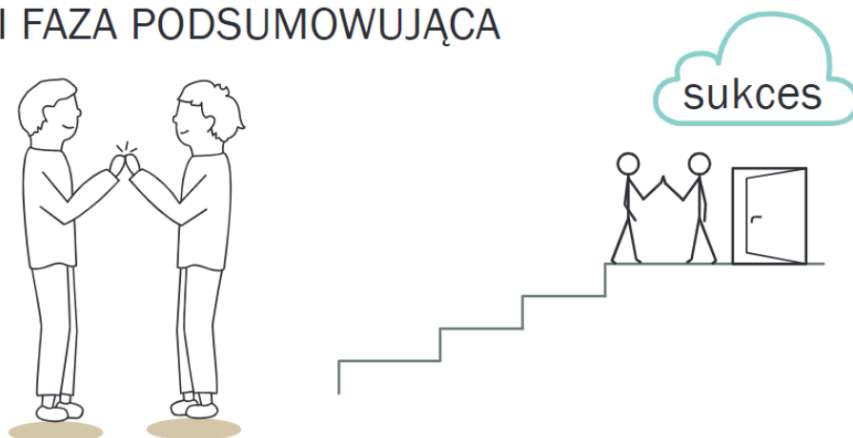
1. Dlaczego Stańczyk jest zasępiony?
2. Dlaczego Jan Matejko przywołał ten fakt historyczny?
3. Jakie poglądy zostały wyrażone w Tece Stańczyka?

Nauczyciel na bieżąco redaguje i wpisuje odpowiedzi uczniów do tabeli dokumentu tekstowego wg. poniższego wzoru: Pytanie 1	Odpowiedzi uczniów z nr 1	Odpowiedzi uczniów z nr 2	Odpowiedzi uczniów z nr 3	Odpowiedzi uczniów z nr 4
Dlaczego Stańczyk jest zasępiony?				
Pytanie 2	Odpowiedzi uczniów z nr 4	Odpowiedzi uczniów z nr 5	Odpowiedzi uczniów z nr 6	Odpowiedzi uczniów z nr 7
Dlaczego Jan Matejko przywołał ten fakt historyczny?				
Pytanie 3	Odpowiedzi uczniów z nr 8	Odpowiedzi uczniów z nr 9	Odpowiedzi uczniów z nr 10	Odpowiedzi uczniów z nr 11
Jakie poglądy zostały wyrażone w Tece Stańczyka?				

Po uzupełnieniu odpowiedzi nauczyciel udostępnia np. poprzez dysk google dokument uczniom.

5) Faza podsumowująca (5 min)

III FAZA PODSUMOWUJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Podsumowanie pracy uczniów przez nauczyciela. Samoocena uczniów (uczniowie oceniają swoje zaangażowanie i stosunek do wykonywanych zadań). Ocena pracy uczniów przez nauczyciela
2. Nauczyciel udostępnił poprzez czat link do przygotowanego podsumowania w aplikacji wordwall.net - Anagram.

Uczniowie porządkują litery w zdaniach związanych z lekcją:

- Rusyfikacja na ziemiach polskich.
- Germanizacja Polaków w zaborze pruskim.
- Kulturkampf - walka o kulturę

Wybierz szablon > Wpisz treść > Bawić się

 Rozbijać

Tytuł działania

Podsumowanie

Instrukcja

Opcjonalny

Uporządkuj wyrazy we właściwe zdanie.

1. Rusyfikacja na ziemiach polskich.

2. Germanizacja Polaków w zaborze pruskim.

3. Kulturkampf walka o kulturę.

+ Dodaj frazę

Rysunek 4 Widok tablicy roboczej z podsumowaniem tematu lekcji.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net.

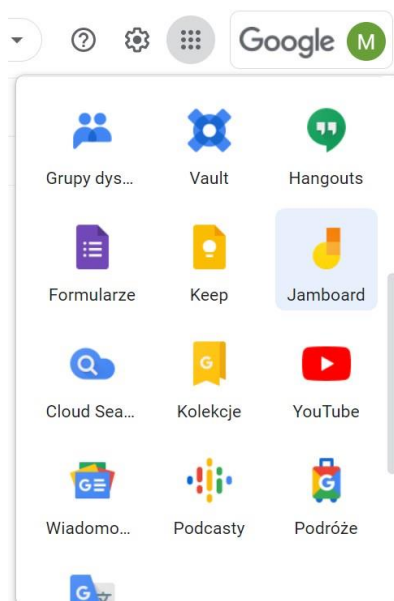
Rysunek 5 Widok quizu. Krótka seria pytań w ramach podsumowania lekcji.
Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net.

3. Porządkowanie stanowiska pracy

Załączniki do scenariusza.

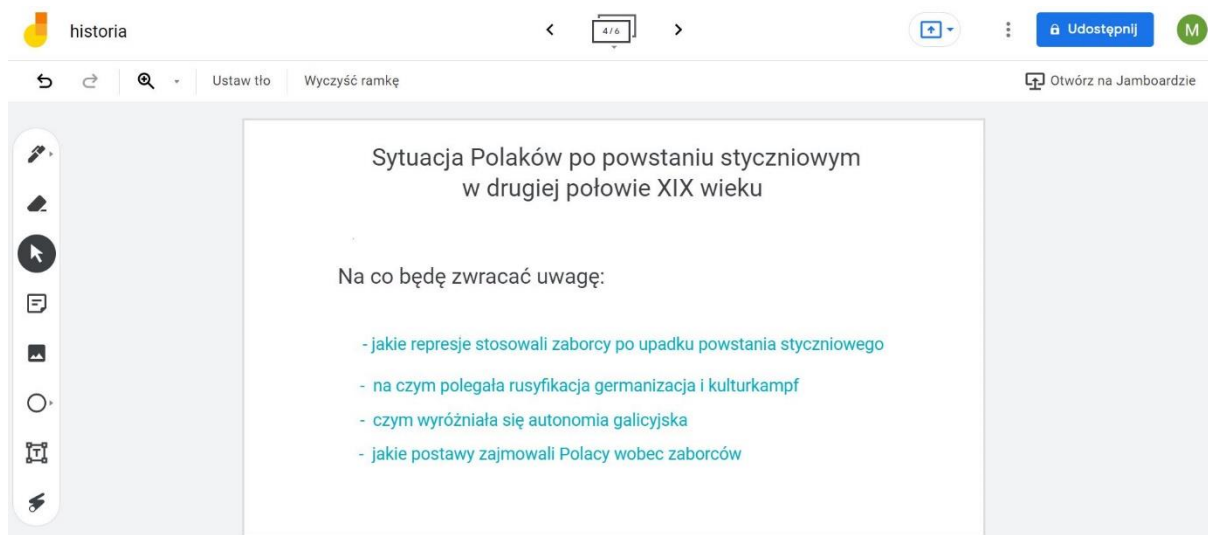
Załącznik nr 1

Logujemy się na stronie gmail.com i wybieramy **Jamboard**

Rysunek 6 Widok okna dialogowego uruchomienia programu Jamboard.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Gmail.com.

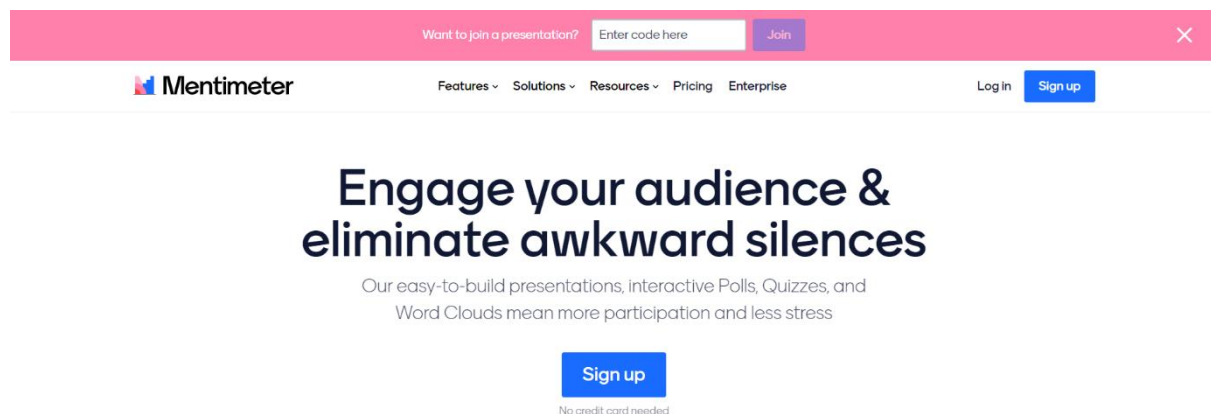

Rysunek 7 Widok tablicy Jamboard z tematem i planu lekcji. Źródło: opracowanie własne.

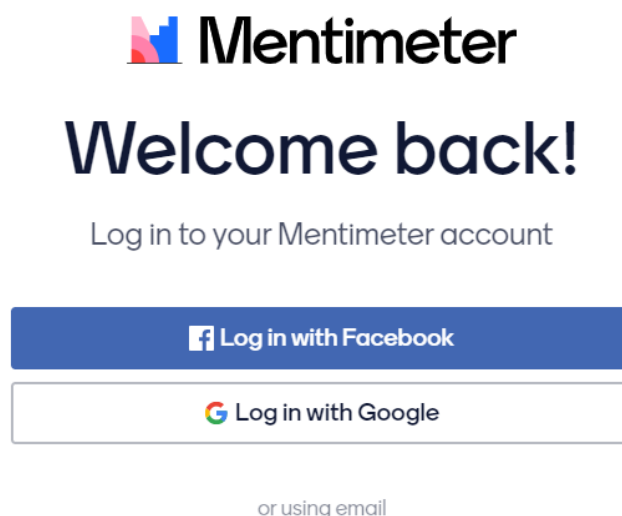
Załącznik nr 2

Informacja dla nauczyciela:

Uruchamiamy stronę internetową <https://www.mentimeter.com/> dostęp 23.04.2022

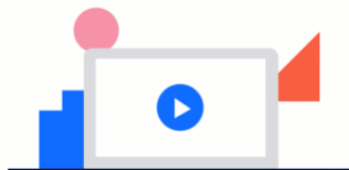
Wybieramy **Log in**

Rysunek 8 Widok okien dialogowych uruchomienia aplikacji Mentimeter.

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnego narzędzia pod adresem <https://www.mentimeter.com/> dostęp 23.04.2022.

Po zalogowaniu się wybieramy **New Presentation**

No presentations here yet!

Start creating interactive and engaging presentations to include your audience.

+ New presentation

Simple presentation builder

Rysunek 9 Okno dialogowe tworzenia nowej prezentacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Następnie wybieramy **Open Enabled** i tworzymy slajd.

Jakie działania wobec Polaków były podjęte w zaborze pruskim?

niemieckiej i języka niemieckiego ograniczenie prawa posługiwania się językiem polskim w miejscach publicznych speranie osadnictwa niemieckiego na ziemiach polskich	W 1904 roku Niemcy wprowadzili tzw. nowelę osadniczą	Wprowadzono ustawę kagańcową.
Wprowadzono zakaz nauki religii i odmawiania modlitwy w domach polskich	W 1885 roku rozpoczęły się rugi pruskie (akcja wysiedlenia Polaków nielegalnie przebywających na terenie zaboru)	

Press ENTER to pause scroll Press S to show image

Rysunek 10 Widok prezentacji z propozycją poprawnych odpowiedzi. Zapytanie: jakie działania wobec Polaków były podjęte w zaborze pruskim?

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.menti.com

Następnie naciskamy przycisk **Present**.

Po wykonaniu powyższych czynności udostępniamy uczniom na czasie link:

www.menti.com dostęp 23.04.2022 oraz kod znajdujący się w górnej części slajdu, np. 9294 3032

Widok ucznia:

Uczeń po wpisaniu adresu podanej strony i kodu otrzymuje następujący widok ekranu:

Jakie działania wobec Polaków zostały podjęte w zaborze pruskim?

aktualna mowa o krótkiej odpowiedzi. Pozostało jeszcze 250.

Mozesz wybrać wiele odpowiedzi

Prześlij

Rysunek 11 Okno dialogowe do wpisania przez ucznia odpowiedzi na pytanie.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.mentimeter.com

dostęp 23.04.2022

Po wpisaniu propozycji odpowiedzi naciska klawisz **Prześlij**. Na ekranie nauczyciela będą pojawiać się odpowiedzi.

Scenariusz 2 (z 3)

Kim są bogowie Olimpu? Czasy mitów i uczonych

Etap II etap edukacyjny, uczeń kończący klasę V

Przedmiot Historia

Wymagania szczegółowe: Przedstawia i charakteryzuje bogów Olimpu, wyjaśnia pojęcie mitu. Potrafi wymienić uczonych greckich.

Temat lekcji: Kim są bogowie Olimpu? Czasy mitów i uczonych

Czas na realizację: 1 godzina lekcyjna.

Cele szczegółowe:

1) wiadomości – Uczeń:

- charakteryzuje wierzenia starożytnych Greków;
- przedstawia sylwetki wybranych bogów greckich wraz z ich atrybutami; nazywa dziedziny życia, którymi opiekowali się poszczególni bogowie greccy;
- opisuje postać Homera oraz wymienia jego osiągnięcia;
- wyjaśnia znaczenie „Iliady” i „Odysei” dla starożytnych Greków;
- prezentuje dokonania starożytnych Greków w dziedzinach filozofii, matematyki i medycyny.

2) umiejętności –Uczeń:

- poprawnie posługuje się terminami: politeizm, mit, bogowie olimpijscy, heros, atrybut, filozofia.

3) postawy - Uczeń:

- szanuje innych uczestników zajęć, respektuje prawo każdego uczestnika lekcji do wypowiedzania się na zadany temat, kulturalnie uczestniczy w zajęciach;
- uczestnicząc w rozmowie słucha wypowiedzi innych, mówi na temat, prezentuje własne zdanie i uzasadnia je.

Metody pracy: praca z tekstem źródłowym, praca z tekstem literackim - „Odyseja” Homera, praca z infografiką, praca z ilustracją, praca z podręcznikiem – „Wczoraj i dziś” wydawnictwo Nowa Era, metoda aktywizująca- skrzynka pytań

Forma pracy: indywidualna, grupowa, zbiorowa

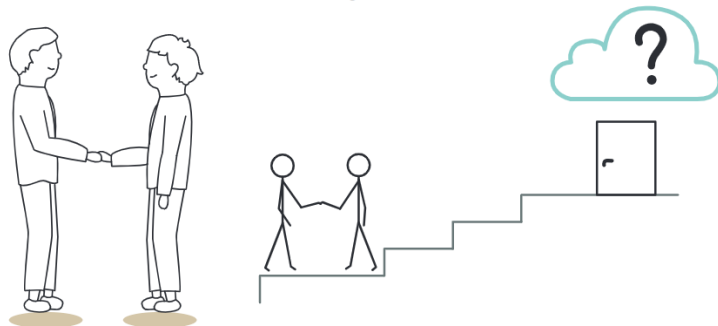
Środki dydaktyczne:

- podręcznik G. Wojciechowski „Wczoraj i dziś” wydawnictwo Nowa Era,
- tekst źródłowy „Odyseja” Homera,
- na przykład: platforma Google Classroom,
- aplikacja: tablica Jamboard, Mentimeter, Wordwall
- aplikacja LearningApps – zastosowana do przygotowania gry
- aplikacja Mentimeter – zastosowana do przygotowania gry
- mapy google. Link: [google map położenie Grecji](#) dostęp: 23.04.2022

Przebieg lekcji:

1) Faza wprowadzająca (10 min.)

I FAZA WPROWADZAJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Czynności organizacyjne – powitanie, sprawdzenie obecności.
2. Ustalenia techniczne dotyczące sposobu pracy w aplikacji Google Classroom, Mentimeter, LearningApps
3. Podanie tematu i celów lekcji na tablicy Jamboard po zalogowaniu do gmail.com (<https://jamboard.google.com>) dostęp: 23.04.2022

Załącznik nr 1

Kim są Bogowie Olimpu? Czasy mitów i uczonych

Na co będę zwracać uwagę:

- jakie były najważniejsze bóstwa czczone przez Greków
- jakie funkcje w życiu starożytnych Greków pełniły mity
- o czym opowiadają dzieła Homera

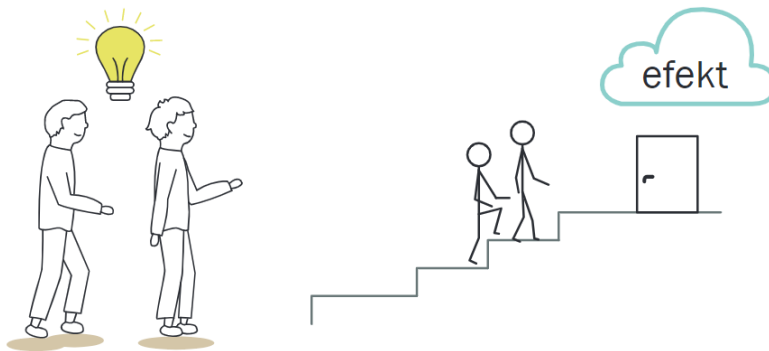
Rysunek 12 Prezentacja tablicy Jamboard z tematem i zagadnieniami do lekcji.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Jamboard

4. Nauczyciel korzystając z tablicy Jamboard (<https://jamboard.google.com>) wyświetla slajd przedstawiający wizerunki bogów olimpijskich wraz z etykietami nazw.

2) Faza realizacyjna (30 min.)

II FAZA REALIZACYJNA

Źródło: opracowanie własne

1. Nauczyciel zapoznaje uczniów z wierzeniami starożytnych Greków – w oparciu o podręcznik str. 55-57. Omówienie przez nauczyciela.
2. Nauczyciel poprzez prezentację wyświetla tekst źródłowy „Odyseja” Homera, następnie po jego przeczytaniu stawia uczniom pytania rozpoczynając burzę mózgów:

ODYSEJA HOMERA

[...] A nawet, kiedy nastał w czasów kołowrocie,
Ów rok, iż z woli bogów o prędkim powrocie
Do Itaki mógł myśleć — to jeszcze i wtedy
Nie ujrzał swoich, końca nie widział swej biedy.
Zgoła, wszystkim niebianom żal było tułacza;
Posejdon sam mu tylko mściwy nie przebacza,
I wciąż, póki nie wrócił do dom, ścigał w tropy.[...]

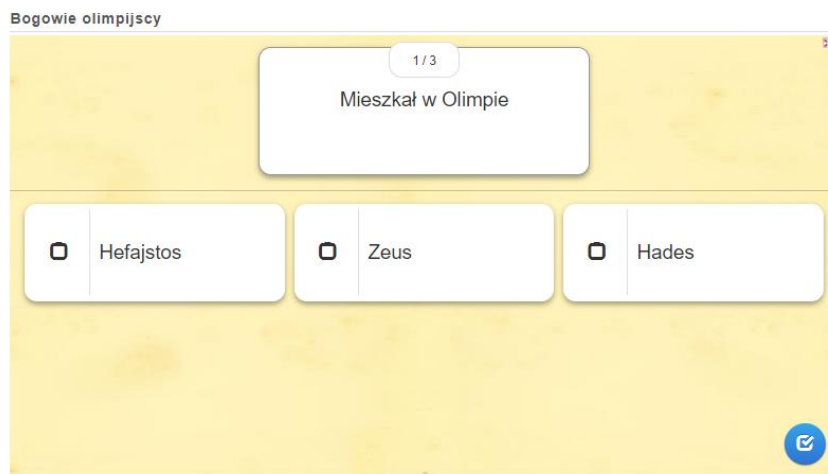
Rysunek 13 Prezentacja tablicy Jamboard –rozwińnięcie tematu lekcji.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Jamboard.

- a) Podaj nazwę miejsca, które było celem podróży Odyszeusza.
- b) Określ, jaki był stosunek władcy mórz do Odyszeusza.

Uczniowie wypowiadają się na forum.

3. Nauczyciel przesyła na czasie link do opracowanej przez siebie gry w aplikacji LearningApps – „Bogowie olimpijscy”

Rysunek 14 Okno dialogowe gry „Bogowie olimpijscy”.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.

4. Nauczyciel wyjaśnia termin atrybut posiłkując się (załącznik nr 5) **przygotowaną prezentację w aplikacji online wordwall.net** – Link: <https://wordwall.net/pl/resource/31716743/> dostęp: 23.04.2022

Załącznik nr 3

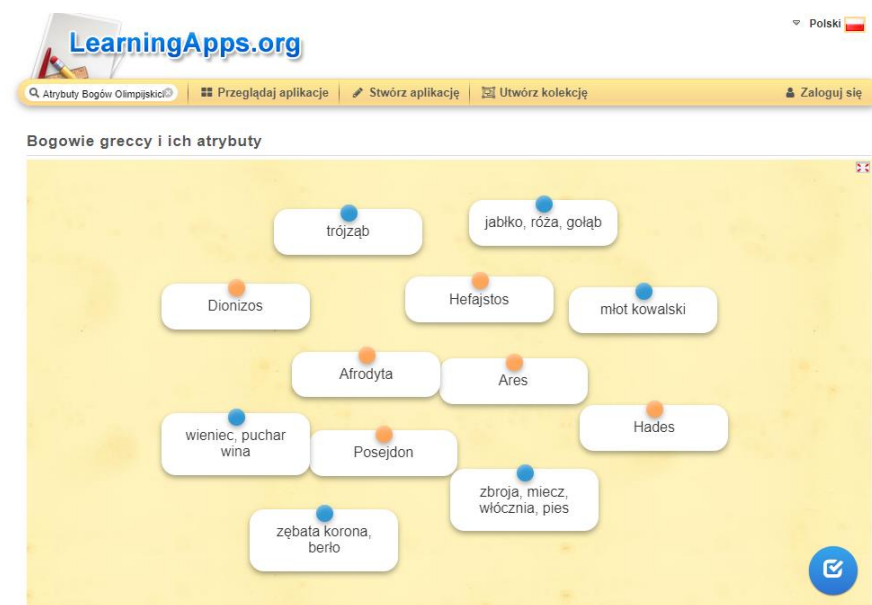

Rysunek 15 Okno dialogowe quizu. Zapytanie: wskaż definicję atrybutu.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.wordwall.net.

5. Nauczyciel udostępnia na czacie link do gry – **Pasujące pary** w LearningApps związane z atrybutami bogów olimpijskich.

Możecie skorzystać z podręcznika str. 56 - 57

Rysunek 16 Okno dialogowe gry Pasujące pary.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.

6. Nauczyciel wskazuje uczniom, aby zapoznali się z tekstem z podręcznika str. 58 – „Herosi”. W tym czasie przesyła na czacie link do platformy Mentimeter, gdzie uczniowie wypowiadają się w formie skojarzeń (słowa klucze) dotyczące prezentacji ze słowem heros. Link: www.menti.com dostęp: 23.04.2022 (wpisują podany kod przez nauczyciela, który znajduje się w górnej części slajdu).

Załącznik nr 3 – przedstawia sposób przygotowania materiału.

Rysunek 17 Okno dialogowe –znaczenie terminu.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.menti.com dostęp: 23.04.2022

Po udzieleniu odpowiedzi przez uczniów jeden z nich odczytuje na głos wszystkie określenia, a następnie nauczyciel prowadzi dyskusję dotyczącą wyrażen używanych współcześnie takich jak:

- a) paniczny strach,
- b) pięta Achillesa,
- c) stajnia Augiasza,
- d) syzyfowa praca.

Uczniowie odpowiadają skąd wywodzą się i co oznaczają.

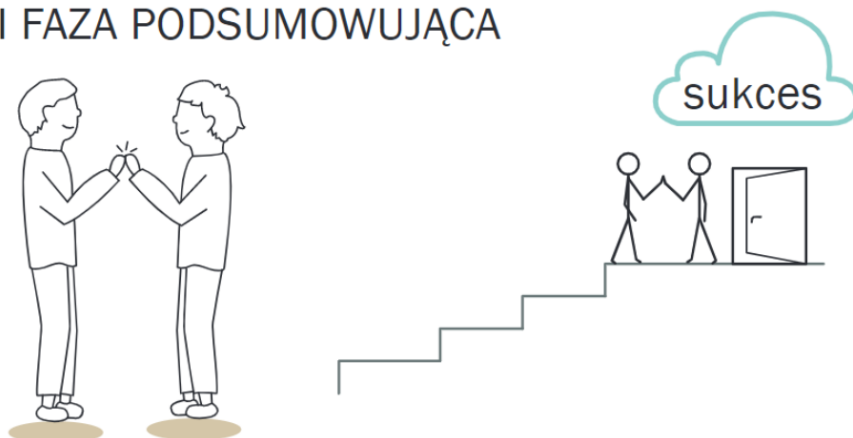
7. Nauczyciel pokazuje zdjęcie starożytnej Grecji

([google map położenie Grecji](#) dostęp: 23.04.2022, a następnie zdjęcia

Grecji) jako miejsce narodzin europejskiej filozofii i nauki.

3) Faza podsumowująca (5 min.):

III FAZA PODSUMOWUJĄCA

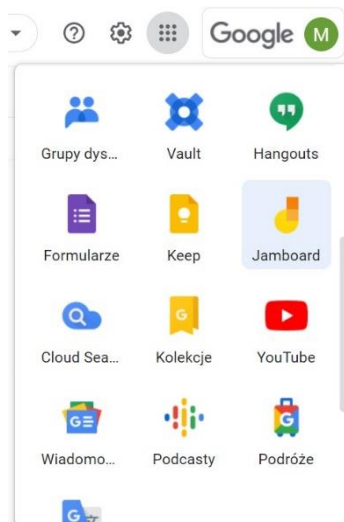
Źródło: opracowanie własne

1. Podsumowanie i ocena pracy grup oraz poszczególnych uczniów.
2. Zadanie domowe:
  - Wyszukaj w zasobach internetowych informacji greckich uczonych: Sokratesie, Platonie i Arystotelesie, o których będziemy rozmawiać na następnej lekcji.
  - Poszukaj w zasobach internetowych jeden grecki mit i przedstaw go na forum klasy na kolejnej lekcji historii.

Załączniki do scenariusza.

Załącznik nr 1

Logujemy się na stronie gmail.com i wybieramy **Jamboard**

Rysunek 18 Widok okna dialogowego uruchomienia programu Jamboard.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia gmail.com.

Rysunek 19 Widok tablicy Jamboard z tematem i planem lekcji. Źródło: opracowanie własne.

Załącznik nr 2

Po zalogowaniu do aplikacji **wordwall.net**. Wybieramy **Odkryj karty** i wpisujemy następujące treści dotyczące definicji atrybut, przykładowo: - słownik języka polskiego PWN - [link](#) dostęp: 23.04.2022

1. Charakterystyczna, wyróżniająca i nieodłącznie związana z daną osobą cecha.
2. Charakterystyczny, również nieodłącznie związany z daną postacią i jej życiem przedmiot, który jest jej znakiem rozpoznawczym.
3. W sztuce: symboliczny przedmiot, znak rozpoznawczy.
4. W językoznawstwie: inaczej przydawka, czyli część zdania określająca rzeczownik.
5. W informatyce: cechy charakterystyczne pliku lub czcionki.

Nazwa ćwiczenia

Definicja atrybutu

+ Instrukcja

Proste karty Karty z pytaniami

1. Charakterystyczna, wyróżniająca i nieodłącznie związana z daną osobą cecha.
2. Charakterystyczny, również nieodłącznie związany z daną postacią i jej życiem przedmiot, który.
3. W sztuce: symboliczny przedmiot, znak rozpoznawczy.

+ Dodaj nowy element

min. 2 maks. 100

Gotowe

Rysunek 20 Okno dialogowe wprowadzania danych. Definicja atrybutu.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net dostęp: 23.04.2022

Po wprowadzeniu wszystkich treści do kart wybieramy przycisk **Gotowe**, a następnie **udostępni**.

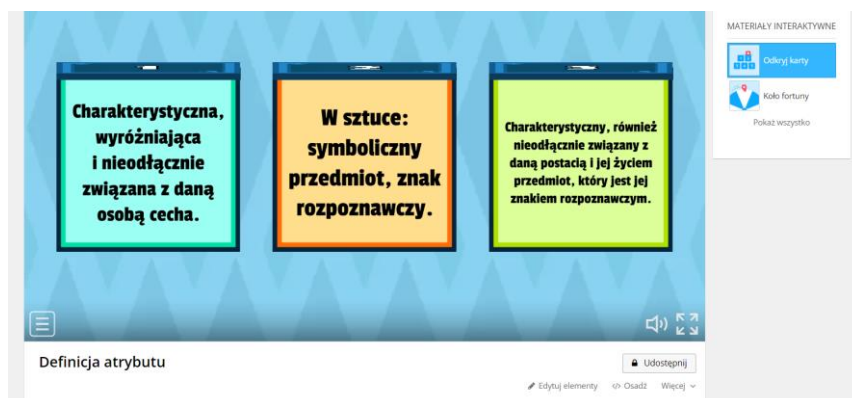
Widok dla ucznia.

Rysunek 21 Okno dialogowe wyboru rodzaju quizu. Widok dla ucznia.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.wordwall.net dostęp:

23.04.2022

Rysunek 22 Okno dialogowe wyboru rodzaju quizu. Widok dla ucznia.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.wordwall.net dostęp:

23.04.2022

Załącznik nr 3

<https://www.mentimeter.com/> dostęp: 23.04.2022

Informacja dla nauczyciela:

Wybieramy **Log in**. Po zalogowaniu się wybieramy **New Presentation**

Mentimeter

Welcome back!

Log in to your Mentimeter account

Log in with Facebook

Log in with Google

or using email

Want to join a presentation?   ×

Mentimeter   Features ▾   Solutions ▾   Resources ▾   Pricing   Enterprise   Log in

Engage your audience & eliminate awkward silences

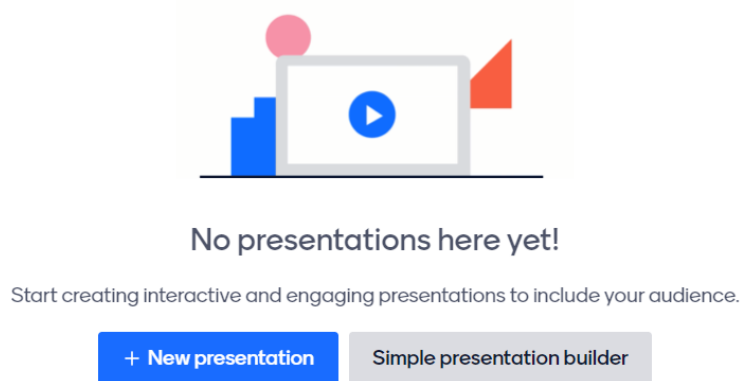
Our easy-to-build presentations, interactive Polls, Quizzes, and Word Clouds mean more participation and less stress

No credit card needed

Rysunek 23 Widok okien dialogowych uruchomienia aplikacji Mentimeter.

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnego narzędzia pod adresem

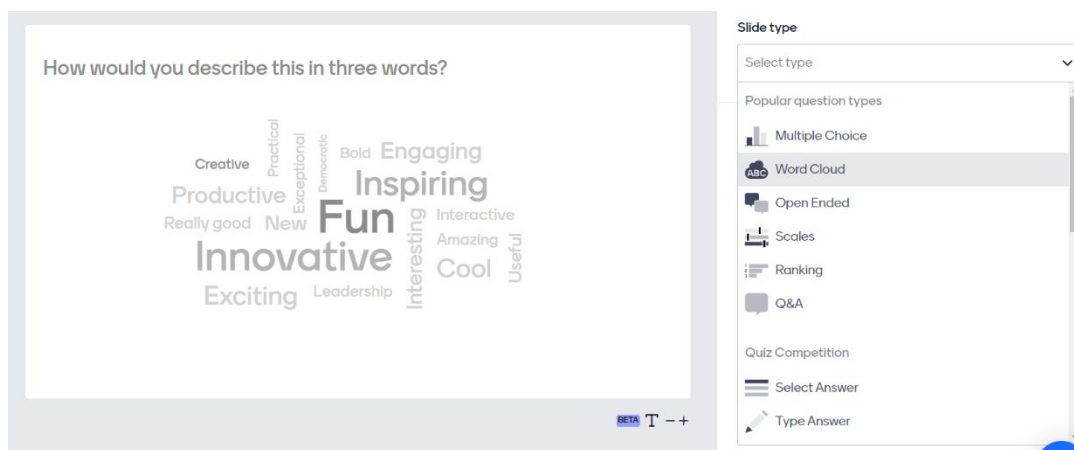
<https://www.mentimeter.com>

Rysunek 24 Okno dialogowe tworzenia nowej prezentacji.

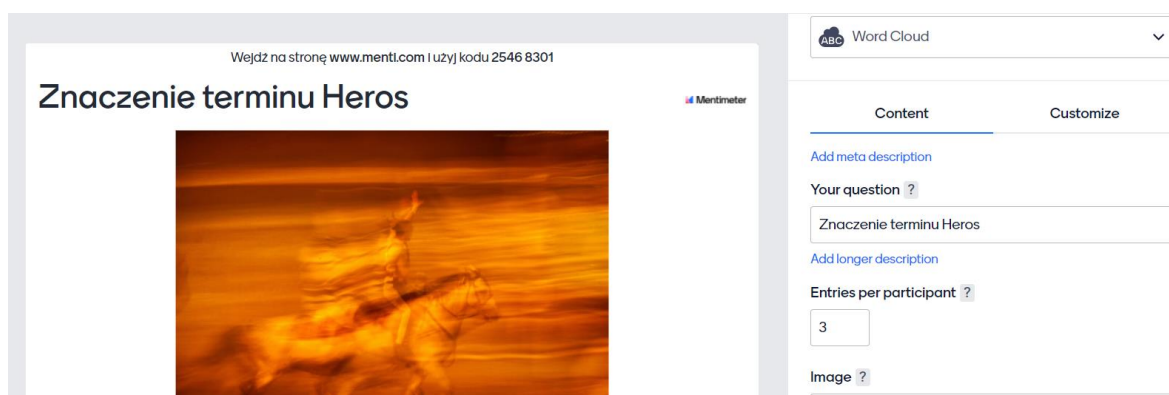
Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Następnie wybierz **Word Cloud** i wpisz tytuł slajdu oraz ilość możliwych odpowiedzi.

Rysunek 25 Okno dialogowe tworzenia prezentacji Word Cloud.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Rysunek 26 Okno dialogowe tworzenia prezentacji – znaczenie terminu Heros.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

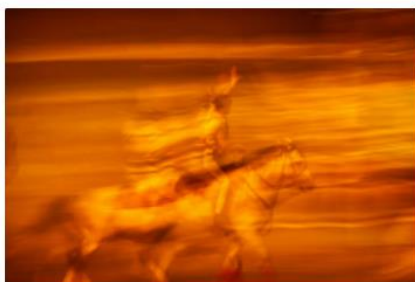
Informacja dla ucznia

W uruchomionej przeglądarce internetowej wpisujemy adres: <https://www.menti.com/>

dostęp: 23.04.2022

Następnie wpisujemy kod otrzymana od nauczyciela – znajduje się na slajdzie np. 2546 8301

 Mentimeter

Znaczenie terminu Heros

Wpisz słowo	25
Wpisz kolejne słowo	25
Wpisz kolejne słowo	25

Prześlij

Rysunek 27 Okno dialogowe quiz dla ucznia. Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Wpisane i przesłane wiadomości będą się pojawiać w widoku nauczyciela.

Wejdź na stronę www.menti.com i użyj kodu 1956 9704

Znaczenie terminu Heros

herakles   bohater
odwaga
siła
achilles
odyseusz

Press S to show image

Rysunek 28 Podsumowanie udzielonych odpowiedzi przez uczniów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Scenariusz 3 (z 3)

Krajobraz średniowiecznego miasta – czyli jak wygląda codzienne życie w mieście

Etap	II etap edukacyjny, uczeń kończący klasę V
Przedmiot	Historia
Wymagania szczegółowe:	Prezentuje instytucje systemu lennego, wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu. Przedstawia warunki życia średniowiecznego miasta.
Temat lekcji:	Krajobraz średniowiecznego miasta – czyli jak wygląda codzienne życie w mieście
Czas na realizację:	1 godzina lekcyjna.

Cele szczegółowe:

1) wiadomości – Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminów: kupiec, rzemieślnik, cech;
- opisuje wygląd średniowiecznego miasta;
- wymienia charakterystyczne dla średniowiecza elementy zabudowy miejskiej np. ratusz, kamienice, mury miejskie.

2) umiejętności – Uczeń:

- poprawnie posługuje się terminami: wójt, samorząd miejski: rada miejska, burmistrz oraz ława miejska;
- potrafi opowiedzieć o średniowiecznym mieście oraz o codziennym życiu mieszkańców;
- potrafi porównać średniowieczne miasto ze współczesnym.

3) postawy – Uczeń:

- szanuje innych uczestników zajęć, respektuje prawo każdego uczestnika lekcji do wypowiedzania się na zadany temat, kulturalnie uczestniczy w zajęciach;

- uczestnicząc w rozmowie słucha wypowiedzi innych, mówi na temat, prezentuje własne zdanie i uzasadnia je.

Metody pracy: pogadanka, praca z podręcznikiem i kartami ćwiczeń, praca z filmem, techniki multimedialne.

Forma pracy: indywidualna, grupowa, zbiorowa.

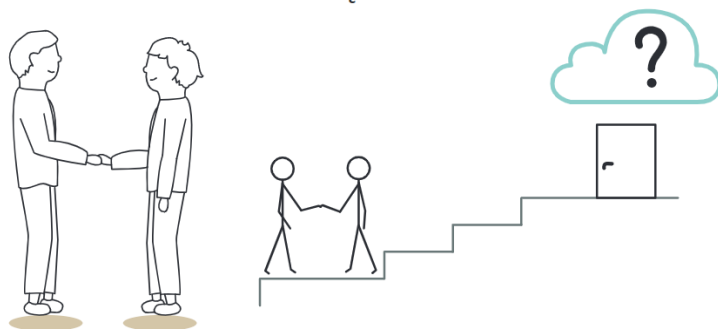
Środki dydaktyczne:

- podręcznik G. Wojciechowski „Wczoraj i dziś” wydawnictwo Nowa Era (nr. dopuszczenia 877/l/2020/2021),
- na przykład: platforma Google Classroom,
- aplikacja: tablica Jamboard (<https://jamboard.google.com>), Wordwall,
- fragment filmu,
- zasoby internetowe:
  - https://www.youtube.com/watch?v=gRO_26Fp92E dostęp: 23.04.2022
  - <https://www.youtube.com/watch?v=IHXXe09S0vs> dostęp: 23.04.2022
  - <https://www.youtube.com/watch?v=r4QiwmkYU4g> dostęp: 23.04.2022
- infografika z podręcznika przedstawiająca miasto, podręcznik, e-book

Przebieg lekcji:

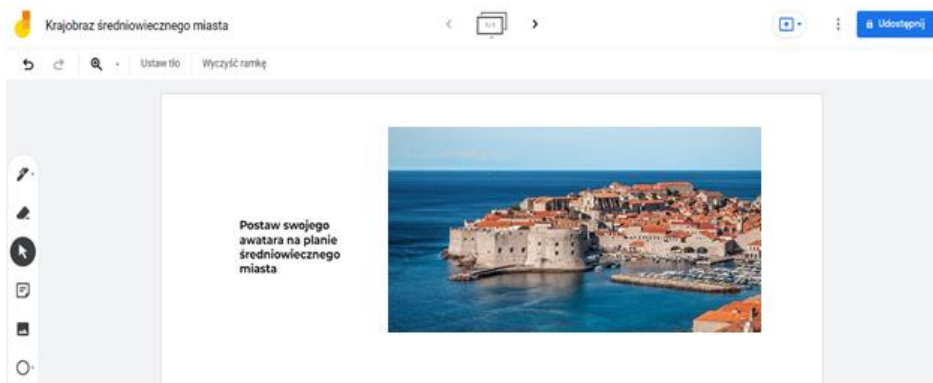
Faza wprowadzająca (10 min):

I FAZA WPROWADZAJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Czynności organizacyjne – powitanie, sprawdzenie obecności.
2. Nauczyciel przedstawia schemat miasta średniowiecznego - tablica Jamboard (<https://jamboard.google.com> dostęp: 23.04.2022) – załącznik nr 1 i prosi uczniów, aby za pomocą awatara przypięli swoją obecność na jego planie.

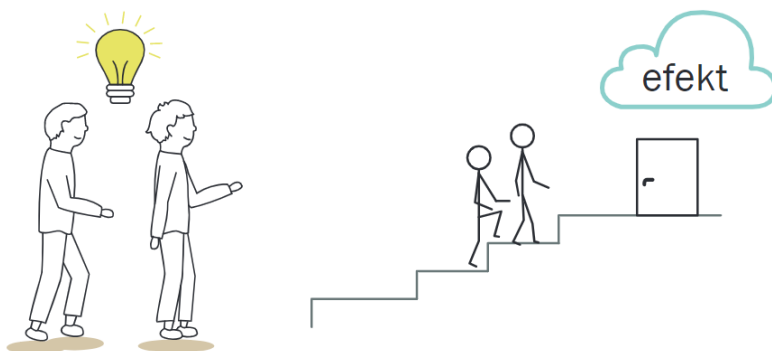

Rysunek 29 Okno dialogowe prezentacji krajobrazu średniowiecznego miasta.

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem części graficznej <https://pixabay.com/> dostęp: 23.04.2022

Faza realizacyjna (30 min):

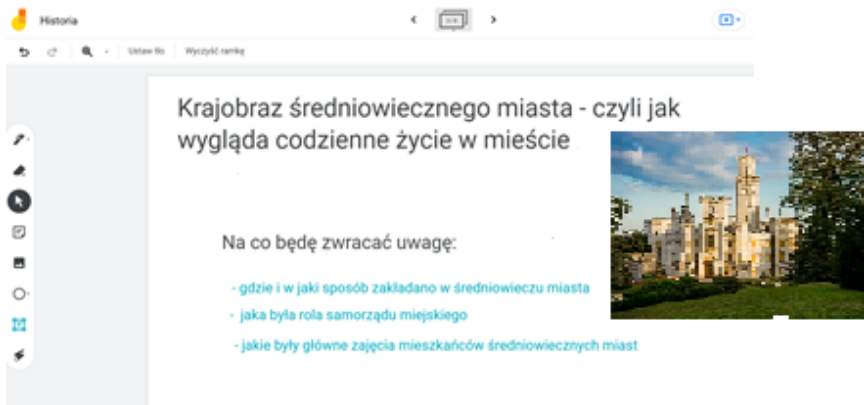
II FAZA REALIZACYJNA

Źródło: opracowanie własne

1. Nauczyciel omawia cechy charakterystyczne średniowiecznego miasta, w którym poprzez awatary pojawili się uczniowie. Po wprowadzeniu na tablicy Jamboard (<https://jamboard.google.com> dostęp: 23.04.2022) zapisuje temat „Krajobraz średniowiecznego miasta – czyli jak wygląda codzienne życie w mieście”.

Załącznik nr 2

Rysunek 30 Prezentacja tablicy –krajobraz średniowiecznego miasta. Jak wygląda codzienne życie w mieście.

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem części graficznej <https://pixabay.com/> dostęp: 23.04.2022

2. Nauczyciel omawia krajobraz średniowiecznego miasta – czyli jak wygląda codzienne życie w mieście w czasach średniowiecza. Nawiązuje do powstawania miast w średniowieczu, omawia funkcje, jakie pełniły w ówczesnych czasach miasta w oparciu o podręcznik str. 142.
3. Nauczyciel wyświetla na ekranie przygotowaną tablicę zgodnie z **załącznikiem nr 3**. Dzieli uczniów na dwie grupy i przydziela dla każdej grupy tablicę Jamboard (<https://jamboard.google.com> dostęp: 23.04.2022) z grafiką pozyskaną z ebooka. **Załącznik nr 3** - Zdjęcie miasta dla obu grup

Rysunek 31 Zdjęcie miasta średniowiecznego.

Źródło: Wojciechowski Grzegorz w: „Wczoraj i dziś. Podręcznik do historii dla klasy piątej szkoły podstawowej”. Warszawa 2021. Wydawnictwo Nowa Era.

Polecenia dla grup.

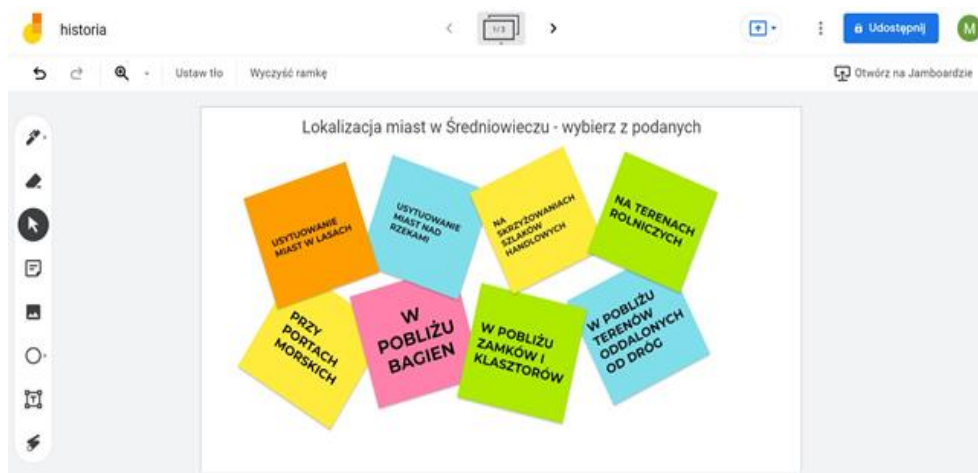
Grupa I – wypisz na udostępnionej tablicy elementy zabudowy i jej cechy.

Grupa II – na udostępnionej tablicy opisz różnorodność rzemiosł i strukturę społeczeństwa miejskiego: patrycjusze, pospólstwo i plebs.

Omówienie na forum po wykonaniu ćwiczenia.

4. Następnie nauczyciel wyświetla przygotowaną prezentację zgodnie z załącznikiem nr 4.

Załącznik nr 4

Rysunek 32 Widok tablicy Jamboard. Lokalizacja miast w Średniowieczu.

Źródło: opracowanie własne.

Nauczyciel stawia pytanie: Jakie czynniki były brane pod uwagę przy zakładaniu miast?

Sugerowana odpowiedź uczniów:

- nad rzekami, nad jeziorami, nad morzami,
- przy portach morskich,
- na skrzyżowaniach szlaków handlowych,
- w pobliżu zamków i klasztorów,

Nauczyciel pisze na tablicy medialnej tylko właściwe odpowiedzi. Następnie wybrany uczeń dokonuje ich odczytania.

5. Nauczyciel nawiązując do funkcji obronnej miasta, prosi, aby uczniowie na rysunku rozpoczynającym lekcje – **załącznik nr 1** - wskazali na elementy obronne miasta: (mury miejskie, bramy wjazdowe, baszty)

Nauczyciel zaprasza na krótki film (można przedstawić jeden z poniższych)

- https://www.youtube.com/watch?v=qRO_26Fp92E – dostęp 23.04.2022

- <https://www.youtube.com/watch?v=IHXXe09S0vs> – dostęp 23.04.2022
- <https://www.youtube.com/watch?v=r4QiwmkYU4g> – dostęp 23.04.2022

6. Uczniowie udzielają krótkich wypowiedzi na temat filmu, do zadanych przez nauczyciela pytań:

- 1) Na co zwróciliście uwagę?
- 2) Co was zainteresowało?
- 3) Co was zadziwiło?
- 4). Czy wyobrażacie sobie życie w takim mieście?

7. Nauczyciel tłumaczy znaczenie terminów: samorząd miejski, rada miejska, ława miejska, kupiec, rzemieślnik, sołtys, cech - prezentuje ich funkcje, znaczenie w oparciu o podręcznik str. 143- 146.

Na podsumowanie poprzez czat przesyła uczniom link do gry **Quiz z teleturnieju** w aplikacji <https://wordwall.net/pl> dostęp: 23.04.2022

Załącznik nr 5

Rysunek 33 Okno dialogowe „Quiz z teleturnieju”.

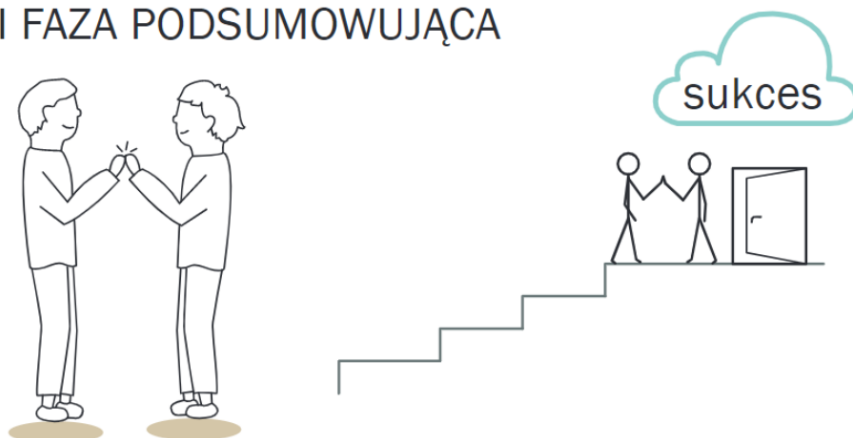
Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net

8. Nauczyciel dzieli uczniów na trzy grupy i przydziela im dostęp do tablicy Jamboard (<https://jamboard.google.com> dostęp: 23.04.2022)
Następnie przydziela każdej grupie pytanie do wyjaśnienia:
Przenosimy się do czasów średniowiecza, wybieramy jedną rolę, którą będziemy pełnić w mieście.
Grupa I - Kto należał do grupy społecznej – kupcy i czym się zajmowała w średniowiecznym mieście?
Grupa II - Kto należał do grupy społecznej rzemieślników i czym się ta grupa zajmowała?
Grupa III - Kto należał do grupy społecznej zwanej cechami i czym się trudnili?
Przedstawiciele grup omawiają na forum wyniki swojej pracy.

Faza podsumowująca (5min.):

III FAZA PODSUMOWUJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Nauczyciel na podsumowanie lekcji przedstawia najważniejsze zagadnienia do zapamiętania:

- 1) W średniowieczu miasta tworzyły się przez rozbudowę osad rzemieślniczych lub kupieckich. Dużo miast i wsi założono także w procesie lokacji (założenie nowego miasta).
- 2) Na początku władzę w mieście sprawował w imieniu właściciela wójt. Z upływem czasu mieszczanie uzyskali prawo do samodzielnego sprawowania władzy w mieście.
- 3) Samorząd miejski składał się z rady miejskiej, burmistrza i ławy miejskiej.
- 4) Głównymi zajęciami mieszkańców miast były rzemiosło i handel.
- 5) Cechy to organizacje dbające o interesy rzemieślników i ich rodzin.
- 6) Najliczniejszą grupą ludności w średniowieczu byli chłopcy, którzy zajmowali się przede wszystkim uprawą roli i hodowlą zwierząt.
- 7) W okresie średniowiecza mieszkańcy wsi zaczęli używać wielu narzędzi ułatwiających pracę w polu, między innymi pługa i brony.

– załącznik nr 6 w oparciu o przygotowane ćwiczenia w aplikacji online

www.Learningapps.org dostęp: 23.04.2022

Załącznik nr 6

Rysunek 34 Okno dialogowe łączenia wyrazów w pary.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.

2. Zadanie domowe:

Przeniosłeś się w czasie na 24 godziny do miasta średniowiecznego
Napisz do mnie maila (lub za pomocą wiadomości w dzienniku elektronicznym),
w treści relacji, w której podasz informacje o krajobrazie miasta, jego wyglądzie
i zachowaniu mieszkańców, ich relacji oraz charakterystycznych elementach
(detalach, które zaobserwowałeś w mieście).

Mój e-mail: ....., informację zwrotną otrzymasz ode mnie
również za pomocą e-maila lub wiadomości w dzienniku elektronicznym.

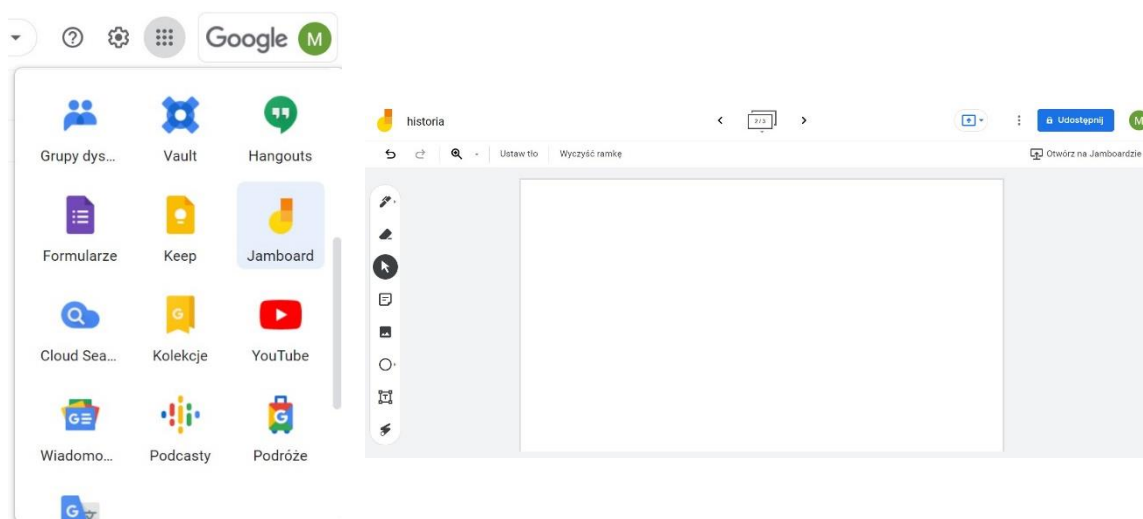
Najciekawsze krajobrazy miast średniowiecznych przedstawicie na następnej lekcji
na forum klasy. Zapraszam do pracy (udanej teleportacji do odległych czasów
i szybkiego powrotu do współczesności)

Załączniki do scenariusza:

Załącznik nr 1

Logujemy się na stronie gmail.com i wybieramy **Jamboard**

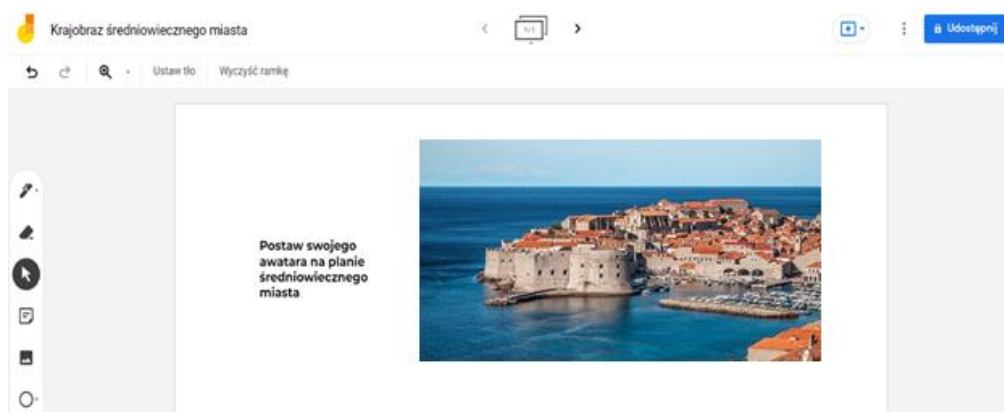
(<https://jamboard.google.com> dostęp: 23.04.2022)

Rysunek 35 Widok okna dialogowego uruchomienia programu Jamboard.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia gmail.com

Następnie tworzymy tablicę wg. poniższego wzoru.

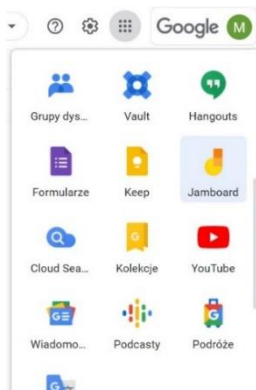
Rysunek 36 Okno dialogowe prezentacji krajobrazu średniowiecznego miasta.

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem części graficznej <https://pixabay.com/>

dostęp: 23.04.2022

Załącznik nr 3

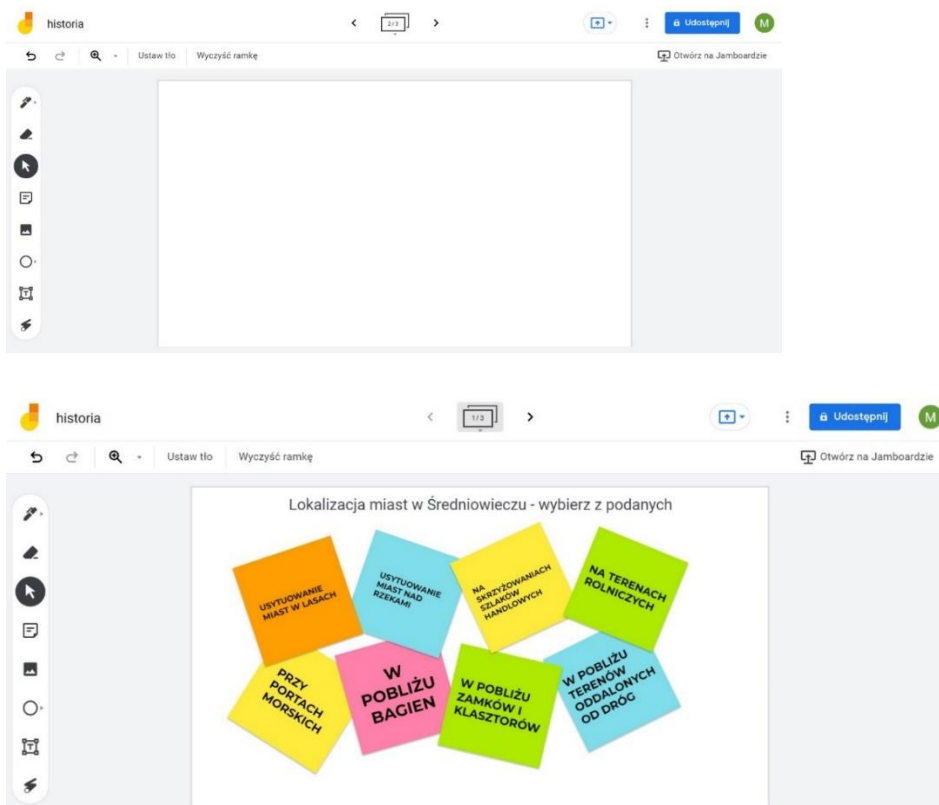
Logujemy się na stronie gmail.com i wybieramy **Jamboard**

Rysunek 37 Widok okna dialogowego uruchomienia programu Jamboard. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia gmail.com dostęp: 23.04.2022

Nauczyciel tworzy na tablicy - bazując na narzędziach z lewej strony – prawidłowe i błędne odpowiedzi do zadanego pytania, którą wyświetla uczniom.

Błędne odpowiedzi są usuwane z tablicy przez nauczyciela.

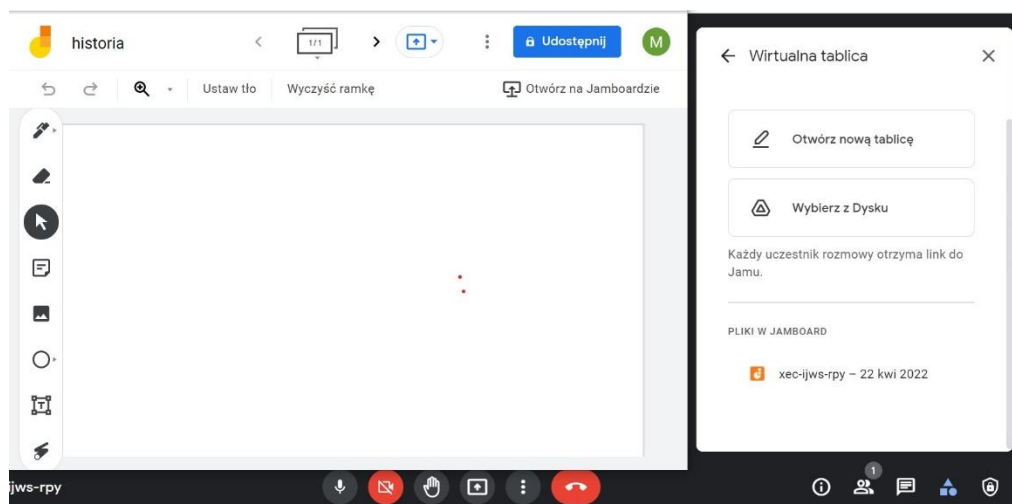

Rysunek 38 Tablica lokalizacji miast w Średniowieczu. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Jamboard.

Załącznik nr 4

Logujemy się na stronie gmail.com i wybieramy **Jamboard**

Nauczyciel tworzy trzy odrębne tablice. Każdą z nich przypisuje do danej grupy uczniów i udostępnia.

Rysunek 39 Okno dialogowe do komunikacji z uczniem. Tworzenie nowej tablicy lub otwarcie przygotowanego szablonu tablicy z Dysku. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania MS Teams.

Po wykonanym ćwiczeniu nauczyciel wyświetla wyniki pracy grupy w celu ich omówienia.

Załącznik nr 5

Po zalogowaniu do aplikacji **LearningApps.org**. Wybieramy **Pasujące pary** i wpisujemy następujące treści w oparciu o podręcznik, np.:

- 1) W średniowieczu miasta powstawały przez rozbudowę osad rzemieślniczych lub kupieckich. Wiele miast i wsi założono także w procesie lokacji.
- 2) Początkowo władzę w mieście sprawował w imieniu właściciela wójt. Z czasem mieszczanie uzyskali prawo do samodzielnego sprawowania władzy w mieście.
- 3) Samorząd miejski składał się z rady miejskiej, burmistrza i ławy miejskiej.
- 4) Głównymi zajęciami mieszkańców miast były rzemiosło i handel.
- 5) Cechy to organizacje dbające o interesy rzemieślników i ich rodzin.
- 6) Chłopi byli najliczniejszą grupą ludności w średniowieczu. Zajmowali się przede wszystkim uprawą roli i hodowlą zwierząt.
- 7) W okresie średniowiecza zaczęto używać wielu narzędzi ułatwiających pracę w polu, między innymi pługa i brony.

Pary
Wprowadź elementy w parach, do wykorzystania w grze.

Para 1:	<input type="text" value="Chłopi"/>	▼
Para 1:	<input type="text" value="Najliczniejszą grupą ludności. Pracowali na roli."/>	▼
Para 2:	<input type="text" value="W okresie średniowiecza używano narzędzi"/>	▲
Para 2:	<input type="text" value="pług, brona"/>	▲
Para 3:	<input type="text" value="Organizacje dbające o interesy rzemieślników i ich rodzin."/>	▲
Para 3:	<input type="text" value="Cechy"/>	▲
Para 4:	<input type="text" value="Mieszczanie"/>	▲
Para 4:	<input type="text" value="Głównymi zajęciami były dla nich rzemiosło i handel"/>	▲
Para 5:	<input type="text" value="Samorząd miejski składał się z:"/>	▲
Para 5:	<input type="text" value="rady miejskiej, burmistrza i ławy miejskiej"/>	▲
Para 6:	<input type="text" value="Wiele miast i wsi założono także w procesie"/>	▲
Para 6:	<input type="text" value="lokacji"/>	▲

Rysunek 40 Okno dialogowe tworzenia pytań i odpowiedzi. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps

Po wprowadzeniu wszystkich treści do kart wybieramy przycisk **Zobacz podgląd i zakończ**.

Rysunek 41 Okno dialogowe quizu- łączenie par. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.

Nauczyciel udostępnia uczniom link na czasie np.

<https://learningapps.org/create?new=904#preview> dostęp: 23.04.2022

Widok gry dla ucznia.

Rysunek 42 Przykład opcji wyboru łączenia par. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.